

Gransknings- promemoria 2018 Stockholm Globe Arena Fastigheter AB

Granskningspromemoria
från Stadsrevisionen

Nr 12, 2019

Dnr: 3.1.4-12/2019

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivits i nämnder och bolag. Stadsrevisionen i Stockholm stad granskar nämnders och styrelser ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I årsrapporter för nämnder och granskningspromemorior för bolagsstyrelser sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar av verksamheten. Granskningar som genomförs under året kan också publiceras som projektrapporter.

Publikationerna finns på stadsrevisionens hemsida, www.stockholm.se/revision. De kan också beställas från revisionskontoret, revision.rvk@stockholm.se.

Innehåll

1. Planering och genomförande	1
2. Redogörelse för granskningsresultatet.....	1
2.1 Intern kontroll	1
2.2 Bolagets ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat	5
3. Uppföljning av tidigare års granskningar	8

Bilagor

Bilaga 1 – Uppföljning av lämnade rekommendationer	9
--	---

1. Planering och genomförande

Årets granskningsinsats har planerats tillsammans med samtliga lekmannarevisorer vid ett planeringsmöte i april 2018. Under året har följande möten genomförts:

- Vid planeringsmöte i maj informerade lekmannarevisorn om det granskningsuppdrag han givit revisionskontoret. Den auktoriserade revisorn presenterade sitt Planerings-PM.
- Resultatet av granskningen av intern kontroll och delårsbokslutet per 2018-08-31 rapporterades vid ett gemensamt avstämningsmöte, där bolagets ledning deltog.
- Under granskningsåret har revisionskontoret sammanträffat med bolagets ledning i samband med information och avstämning av genomförda granskningar.

Årets granskning har enligt fastställd granskningsplanering omfattat att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Denna granskningspromemoria har faktakontrollerats av bolaget.

Ansvarig för granskningen av bolagets verksamhet har varit Stefan Rydberg vid revisionskontoret.

2. Redogörelse för granskningsresultatet

2.1 Intern kontroll

I detta avsnitt redovisas en granskning av bolagets interna kontroll. Av granskningen framgår i vilken utsträckning arbetet är integrerat i organisationen, i system och det löpande arbetet samt om bolaget utvärderar och följer upp den interna kontrollen.

Den samlade bedömningen, grundad på årets granskning, är att bolagets styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten varit tillräcklig. De iakttagelser som ligger till grund för denna bedömning redovisas nedan. Av redovisningen framgår att inga väsentliga brister har noterats.

Arbetet med den interna kontrollen är integrerat i organisation, system och det löpande arbetet. Bolaget har en årlig riskbedömning som fångar upp väsentliga risker och hur de ska hanteras. Utifrån denna har en plan för intern kontroll upprättats. Bolaget följer upp den interna kontrollen systematiskt och regelbundet. Kontrollerna genomförs 1-3 ggr/år. Resultatet dokumenteras i en uppföljningsrapport som kompletteras med en sammanställning av observationer/brister och förslag på åtgärder som rapporteras till VD under året. Vidare har bolaget tillräckliga kontrollaktiviteter i det löpande arbetet. Rapportering till bolagets styrelse görs i mars 2019.

2.1.1 Förtroendekänsliga området

Revisionskontoret har genomfört en granskning av delar av det förtroendekänsliga området inom bolaget. De delar som har varit föremål för granskningen är följande: representation, resor och konferenser samt bisysslor.

Syftet med granskningen var att bedöma om bolaget har ett förebyggande arbete och en tillräcklig kontroll av transaktioner inom det förtroendekänsliga området. En verifierande granskning (stickprov) har skett för att utreda om bolagsledningen och övriga anställda följer gällande regler för representation, resor och konferenser. För bisysslor har granskning skett av om bolaget har rutiner för att kontrollera dessa.

lakttagelser

Bolagets förebyggande arbete

Bolaget arbetar förebyggande avseende personalens kunskap om stadens riktlinjer samt tillämpning av representation, mutor (gåvor/belöningar eller andra förmåner), jäv genom årlig information till de anställda. Vid löpande personalmöten är nyheter från staden och dess riktlinjer en stående punkt. Utöver detta har bolaget fastställt etiska riktlinjer som stöd till de anställda.

Det finns inbyggda kontroller i system och löpande redovisningen avseende transaktioner inom förtroendekänsliga områden. Detta görs genom att transaktioner inom det förtroendekänsliga området alltid går till en extra slutkontroll i attestflödet.

I bolagets riskanalys samt interkontrollplan görs en tydlig koppling till risker inom det förtroendekänsliga området.

Resor/konferenser – regler och rutiner

Av bolagets policy för tjänsteresor framgår bl.a. att beslut om tjänste- eller studieresa, deltagande i kurs eller konferens inom Sverige fattas av VD eller vid dennes förhinder Ekonomiansvarig, detta gäller både inom och utanför Sverige. Styrelsens ordförande, eller vid dennes förhinder vice ordförande, ska godkännas VD:s tjänste- och studieresor utom Norden. Sker tjänste- eller studieresa på styrelsens uppdrag ska beslut fattas i styrelsen.

Efter studieresa ska skriftlig reserapport upprättas som arkiveras. Efter tjänste- och studieresa på styrelsens uppdrag ska skriftlig rese-rapport anmälas till styrelsen samt arkiveras.

Omfattning på resor och konferenser t o m 2018-10-31:

Konton	Kostnader, tkr
5801 Resekostnader	6,5
7611 Utbildning	182,0
7612 Konferenser	7,0
Totalt	195,5

I granskningen har 6 stycken verifikationer valts ut för kontroll. Resultatet av granskningen visar att samtliga granskade resor/konferenser är i enlighet med bolagets regler och beslut är fattad av behörig person och rimliga i sin omfattning.

Representation – regler och rutiner

Bolagets styrelse har fastställt regler för representation och gåvor som utgår från stadens regelverk. Av dessa framgår bl.a:

- Representationen ska alltid ha ett omedelbart samband med och direkt värde för verksamheten. Det gäller både tidpunkt och plats för representationen samt de personer mot vilka representationen riktar sig.
- Man ska vara restriktiva med representation. Detta gäller särskilt i samband med myndighetsutövning, inköp och upphandling, där det i princip inte får förekomma.
- Återkommande representation med en och samma person eller grupp av personer bör inte förekomma.
- Det bör inte vara fler deltagare från bolaget än utomstående gäster.

Omfattning på representation t o m 2018-10-31

Konton	Kostnader, tkr
6071 Representation, avdragsgill	2,1
6072 Representation, ej avdragsgill	1,9
7631 Personalrepresentation, avdragsgill	2,1

7632 Personalrepresentation, ej avdragsgill	9,1
Totalt	15,2

I granskningen har 10 stycken verifikationer valts ut för kontroll. Resultatet av granskningen visar att samtliga granskade verifikationer är i enlighet med bolagets/stadens regler. Representationen bedöms vara tjänsteanknuten och utläggerna bedöms vara rimliga i sin omfattning.

Bisysslor – regler och rutiner

Av bolagets policy för bisysslor framgår bl.a. att bisyssla från konkurrerande företag eller företag som bolaget har en affärsmässig relation till ska normalt inte tillåtas och ska alltid godkännas av VD.

Årligen skickas information ut till alla anställda där status för bisyssla redovisas. En särskild blankett för anmälan av bisyssla finns framtagen. På bolagets intranät redovisas de regler som gäller för bisysslor.

Vid nyanställning gör förfrågan om den anställde har bisyssla. Bolaget genomför årligen en egen kontroll mot Bolagsverket (ingår i IK-planen) beträffande vilka engagemang de anställda eventuellt har i andra bolag. Resultaten av denna kontroll diskuteras med de berörda på bolaget.

Revisionskontorets bedömning

Sammanfattningsvis bedöms att bolaget har ett förebyggande arbete inom det förtroendekänsliga området. Bolaget har antagit regler/riktlinjer och informerar personalen om dessa. Vidare bedöms bolaget ha en tillräcklig kontroll av transaktioner inom förtroendekänsliga områden.

2.1.2 Uppföljning direktupphandling

En granskning av bolagets rutiner för direktupphandlingar genomfördes 2017 där den sammanfattande bedömningen var att bolaget inte har en helt tillräcklig intern kontroll för att säkerställa att riktlinjerna för direktupphandling och LOU efterlevs. Bl.a. kan rutinerna utvecklas när det gäller att ta in mer än en offert, upprättande av avtal samt när det gäller kraven på dokumentation. En uppföljande granskning har genomförts under 2018.

lakttagelser

Bolaget har i samband med en omorganisation tillsett att upphandlingsfrågan fått en ny ansvarig som ges ett större mandat att tillse att området styrs upp på ett bättre och tydligare sätt. När det gäller att säkerställa att gällande avtal följs håller en handledning i avtalsförvaltning på att tas fram. Bolaget arbetar aktivt med att samordna samtliga direktupphandlingar inom samma område (kategorier) och skapar ramavtal för de områdena där det finns ett behov. Seriositetskontroll genomförs när nya leverantörer upphandlas. När det gäller kontroll av om riktlinjerna följs har bolaget i sin interkontrollplan lagt in att kontroll utförs två gånger per år av 10 slumpvis utvalda fakturor.

En verifierande granskning har genomförts genom att sju direktupphandlingar på över 100 tkr har granskats. För samtliga av dessa upphandlingar fanns komplett dokumentation. Offerter har begärts in i tillräcklig omfattning.

Revisionskontorets bedömning

Bolaget har i huvudsak åtgärdat de brister som konstaterades i föregående års granskning.

2.2 Bolagets ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat

I detta avsnitt redovisas en granskning av om bolagets resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer, gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Bedömningen avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

Sammantaget bedöms att bolaget, i allt väsentligt, har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att det ekonomiska utfallet ligger i nivå med budget och att det verksamhetsmässiga resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål och ägardirektiv.

2.2.1 Bolagets ekonomiska resultat

Revisionskontoret har granskat tertialrapporter och bokslut med inriktning på bolagets prognoser och resultat efter finansnetto samt investeringsutfall. Av nedanstående framgår kommunfullmäktiges och koncernstyrelsens krav på resultat enligt budget 2018 och bolagets prognoser över resultat och investeringar. Årets fastställda avkastningskrav uppgår till -110 mnkr.

Resultat efter finansnetto exkl. reavinst/förlust (mnkr)

Bolagets budget	Prognos T1	Prognos T2	Bokslut
-110	-110	-104	-101

Årets resultat uppgår till -101 mnkr, vilket är 9 mnkr bättre än budget och 3 mnkr bättre än prognosen i samband med tertial 2. Avvikelsen beror främst på lägre kostnader för drift, underhåll och räntor än planerat samt även lägre intäkter från Tele2 Arena och Skyview.

Investeringar (mnkr)

Bolagets budget	Prognos T1	Prognos T2	Bokslut
35	32	30	32,9

Investeringarna uppgår till 32,9 mnkr, vilket är något lägre än budget. Investeringarna består främst av arbete inför beslut modernisering Globen på 29,5 mnkr.

Revisionskontorets bedömning

Ovanstående sammanställning visar att prognossäkerheten i bolagets tertialrapporter har varit god under året. Bolagets avkastningskrav har uppnåtts.

2.2.2 Bolagets verksamhetsmässiga resultat

Revisionskontoret har granskat om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt ägardirektiv.

Bolagets uppfyllelse av kommunfullmäktiges mål

Inom ramen för ILS, Stockholms stads system för ledning och uppföljning av verksamhet och ekonomi, har kommunfullmäktige fastställt fyra inriktningsmål och 26 verksamhetsmål. Kopplat till verksamhetsmålen har även ett antal indikatorer fastställts. De indikatorer som bolagen omfattas av framgår av kommunfullmäktiges budget samt av den budget koncernstyrelsen har antagit för bolagssektorn. Respektive bolag ska ange årsmål för sina indikatorer och aktiviteter kopplade till fullmäktiges verksamhetsmål/ägardirektiv. I anvisningar för bokslut 2018 från Stadshus AB framgår angående verksamhetsmålen för vilka bolag det är obligatoriskt att kommentera dessa.

Revisionskontoret har granskat om bolagets styrelse har formulerat årsmål för respektive indikator- och att målen följs upp på ett systematiskt sätt. Vidare har revisionskontoret bedömt om större avvikelser mot budget har analyserats och förklarats på ett tillfredsställande sätt.

lakttagelser

Bolaget omfattas av 14 indikatorer från fullmäktige, 7 indikatorer från Stadshus AB och 13 egna indikatorer. För samtliga indikatorer har bolaget angett årsmål.

Bolaget följer upp mål och aktiviteter i samband med tertialrapporteringen och i bokslutet. Måluppfyllelsen redovisas för styrelsen.

I bokslutet redovisar bolaget att de flesta av fullmäktiges indikatorer. Avvikelse finns när det gäller ”Antal praktikplatser av aspiranter från Jobbtorg ”, ”Aktivt Medskapandeindex (utfall 66 jämfört med mål 83)” samt ”Sjukfrånvaron (utfall 6,3 % jämfört med mål 4 %).” Beträffande Stadshus AB:s indikatorer uppnås inte målet för indikatorn ”Andel administrations- och indirekta kostnader”. Beträffande bolagets egna indikatorer uppnås ej för målet för indikatorn ”Årlig minskning av energianvändningen fram t.o.m. 2019”.

Revisionskontorets bedömning

Bolagets resultat för 2018 bedöms i allt väsentligt vara förenligt med de mål som fullmäktige fastställt. Bedömningen grundas på en granskning av bolagets redovisning i verksamhetsberättelsen av i vilken utsträckning de verksamhetsmål, indikatorer och aktiviteter, som bolagen omfattas av har uppfyllts.

Uppföljning av ägardirektiv och uppdrag

Uppföljningen av ägardirektiven ingår i ILS-rapporteringen. Bolaget har formulerat aktiviteter och i vissa fall indikatorer till ägardirektiven.

Revisionskontoret har översiktligt följt upp hur bolaget arbetar med fullmäktiges ägardirektiv samt dessutom särskilt granskat följande ägardirektiv.

Tillhandahålla och utveckla lokaler och anläggningar för bra evenemangsutbud bestående av bland annat konserter, sport, kultur- och familjeaktiviteter

Två indikatorer finns angivna till detta ägardirektiv:

- Arenabesök, årsmål 2 000 000.
- Besökare Tolv Stockholm, årsmål 1 400 000.

Utfallet blev lägre än angivna årsmål. Antal Arenabesök uppgick till 1 810 000. I samarbete med bolagets månadsmöten med hyresgästen Stockholm live analyseras besökssiffror. Bolaget betonar betydelsen av besökarantal till arenorna. För 2018 kommer Stockholm live inte nå 2 000 000 besökare. För helåret 2018 hamnar besökssiffran på 1 810 000 enligt redovisning från hyresgästen. Bolaget anser att hyresgästens förmåga att locka evenemang till framför allt Tele2 Arena kan förbättras avsevärt.

Beträffande besökare till Tolv Stockholm blev utfallet 1 050 000. Pågående arbete med övriga aktörer gällande skyltning och belysning bedöms ge en positiv effekt på besökarantalet på sikt. Den varma sommaren har haft en klart negativ inverkan på besöksantalet till Tolv Stockholm enligt hyresgästerna.

Revisionskontorets bedömning

Revisionskontorets samlade bedömning är att bolaget arbetar aktivt med att genomföra ägarens direktiv.

3. Uppföljning av tidigare års granskningar

Tidigare års granskning av bolagets verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Revisionskontoret gör årligen en uppföljning och bedömning av hur bolaget har beaktat rekommendationerna, se *bilaga 1*.

Uppföljning visar att bolaget i huvudsak har beaktat revisionens rekommendationer.

Bilaga 1 – Uppföljning av lämnade rekommendationer

Gransk- ningsår	Rekommendation	Åtgärdat			Kommentar	Följs upp
		Ja	Delvis	Nej		
2017	Revisionskontoret rekommenderar att bolaget utvecklar och förbättrar efterlevnaden av LOU och riktlinjerna för direktupphandling.	X			Uppföljande granskning har genomförts 2018. Rekommendationen är i huvudsak åtgärdad.	